

quidem constat, ens nec esse idem atque motū, omnia siquidem pariter mouerentur, nec esse idem atque statum, alioquin pariter omnia cōquiescerent, nec esse primo atque simpliciter, & formaliter a sebo. Ne forte contraria, sint penitus unū: Probandum itaque nunc ens esse aliud quasi idem, atque alterum, & primo esse identitate diuersum. Nam si una sit ratio formalis, entis atque identitatis, certe quando dicimus tam motum, quam statum esse ens, dicimus ea inuicem penitus idem quod est falsum. Deinde probandum est ens ab alteritate differre, alioquin sicut per alteritatem, singula duntaxat inter se altera nominantur, ita per essentiam, & ens, & esse cuncta sine ulla concordia dissoluerent, quod dictu nefas. Item quidem ens cōmune est ad absoluta pariter atque relatiua. Alterū uero dicitur semper ad alterum. Denique & si alteritas est aliud quam illa quatuor, omnia tamen alteritate participant. Non enim per se, sed per hanc inuicem altera iudicantur.

De mutua comparatione, quinque generum entis.

Cap. XXXV.

Sic autem, &c. Ideales formæ, siue genera sint, siue species, formaliter inuicem cōfundi nō possunt. Idque commune est non solum oppositis, sed quibuslibet, certum quidem est motum non esse statum, identitatem non esse alteritatem, similiter identitatem non esse statum, alteritatem non esse motum, hominem non esse bouem, denique rationem cuiuslibet dictorum, non esse rationē entis. Denominatiue autem uel prædicatiue, quædam inuicem cōmiseriscuntur, quædā minimē eas sanē omnibus, quod de omnibus prædicatur. Identitas quoque & alteritas omnibus: Singula em per identitatem sibi met sunt eadem. Per alteritatem ab alijs altera. Sed nunquid identitas per denominationem uel prædicationem miscetur alteritati atque uicissim? Certe nam identitas per alteritatem est ab alijs alterum, non, inquam, formaliter, & per se, sed per alteritatis participationem, & alteritas similiter per identitatem sibi ipsi idem. Alia uero ratio est de motu atque statu, non em uel status per participationem motus sit mobilis uel motus per participationem status, sit aliquando stabilis. Motus enim per efficaciam actionis uehementius repugnat statui, quam identitas alteritati. Præterea idem & alterum relatiue autem opposita facile misceri solent. Ut quod idem est huic, simul illi sit alterum. Et dextrum ad alios atque sinistrum. Status autem & motus sunt absoluta, ut non facile uel formaliter uel denominatiue misceri queant.

De alteritate, & quomodo per ipsam sit mixtio non entis cum ente.

Cap. XXXVI.

Sequitur itaque et, &c. Vis alteritatis ipsius idealibus formis inserta negationem facit, atque nō ens cum ente confundit. Profecto quoniam motus alterum quiddam est quam statum, idcirco non est status, simili ratione nec est identitas, nec alteritas, denique neque ens. Siquidem altera est ratio entis, altera motus, est tamen ens quoniam essentia particeps, similiter unum quodque generum aliorum, & quælibet idearum per alteritatem, nec est cætera, nec ens ipsum. Itaque dum dicitur entia, dicuntur quoque non entia. Videtur autem circa quodlibet eorum ens quidem finitum, quia semel aut certo quodam numero est hoc uel illud. Innumerabiliter autem non est cætera, quæ innumerabilia sunt, denique cum ratio entis una quidem in se ipsa sit, differatque à cæteris idealium omnium rationibus, quæ innumerabiles sunt, semel licet dicere, hoc est ens ipsum, illa ipsa entis ratio designata. Innumerabilia etiam dicere non est ens. Quoniam circa unum quoque illorum innumerabilium dici potest, neque ratio entis est hoc, neque uicissim, hoc est entis ratio. Videtur ergo non ens infinitum in ente primo, ex quo confirmatur, ens primum non esse ipsum simpliciter primum. In quo eiusmodi discrepantia uel quasi priuatio esse potest.

De alteritate, & de mixtione non entis cum ente.

Cap. XXXVII.

Videmus et, &c. Alteritas ipsa significare uidetur diuisibilitatem ipsam, siue diuitatem differentia omnīs, & distinctionis originem, ad quam sanē perueniendum est, abstractam, & ab omnibus particularibus differentibus & differentijs absolutam. Hæc utique quoniam omnis distinctionis etiam formalis origo est, nimirum est, & aliquid atque aliquid ens. Quoniam uero, & aliud est quam ipsum simpliciter ens, & ubique negationis priuationisque cuiusdam, & quodammodo non essendi est origo, merito etiam nō ens appetitur, diciturque si dici potest ipsa essentia, uel natura, uel uis, uel origo non entis, entibus cunctis inserta. Hæc in mundo intelligibili, quasi quædam materia est, ibique defectus alicuius, ac differentia causa, sicut in mundo, sensibilis materia sua simul cum designatione causa est defectus, & discrepantia passim atque distantia. Materia quidem hæc initia est non solum non essendi, hoc autem illud, sed etiam simpliciter non essendi. Alterius autem illa causa solum est non essendi. Hoc autem illud. Per illam enim species hæc, cum aliud sit quam ista uel alijs, merito species hæc per alteritatem non est ista uel illa similemque nec alia. Certum est apud logicos, cum dicimus magnū, nō est uel ipsum magnū simpliciter medio tollere. Quando uero dicimus nō magnū in mediū posse producere quicquid est usque aliud præter ipsum magnum, similiter si dixeris ens, nō est, & tollis ens, & significas nihilū enti contrariū. Sin dixeris nō ens, designare potes quicquid præter formale rationē entis ipsius excogitari potest, nec est enti contrariū. Si pulchrum per alteritatem est alterū, quam non pulchrū, atque uicissim, merito alteritas ipsa partim est in pulchro partim in non pulchro illi ita opposito. Sunt quæ hæc opposita similiter entia, similiterque cætera eiusmodi inter se cōditio est opposita. In omnibus autem alteritas ipsa est aliquid, & partes eius ubique aliquid. Si enim ipsa est aliquid ens, necessariō partes eius sunt entia quædā, est autem pars eius ita in opposito negatiuo, sicut in affirmatiuo. Relatiua enim est, itaque igitur est aliquid, & aliquid ens in